

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

BIOLOGIYA FANINI O'QITISHDA RAQAMLI MEDIA RESURSLARINING SAMARADORLIGI

Tojiboyeva Ruhshona

*Qo'qon davlat pedagogika instituti
Biologiya yo'nalishi, 2-kurs talabasi*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada biologiya fanini o'qitishda raqamli media resurslaridan foydalanishning o'quv jarayoniga ta'siri, o'quvchilarda mustaqil fikrlash, ilmiy tafakkur va amaliy ko'nikmalarni shakllantirishdagi o'rni tahlil qilingan. Shuningdek, media savodxonlikni oshirish orqali biologiya ta'limining samaradorligini oshirish yo'llari yoritilgan.*

Kalit so'zlar: *biologiya, media savodxonlik, raqamli resurslar, ta'lim texnologiyalari, interaktivlik, o'quv samaradorligi*

Abstract: *This article explores the importance of using digital media resources in teaching biology, their impact on the learning process, and their role in improving media literacy. It highlights how digital tools strengthen learners' knowledge, visualize scientific concepts, and expand interactive teaching opportunities.*

Keywords *biology, media literacy, digital resources, educational technologies, interactive learning.*

Kirish

Zamonaviy ta'lim jarayoni raqamli texnologiyalar bilan chambarchas bog'liq bo'lib, fanlarni o'qitishda innovatsion yondashuvlarni joriy etishni talab etadi. Ayniqsa, biologiya fanida raqamli media vositalaridan foydalanish o'quvchilarga murakkab biologik jarayonlarni chuqurroq anglash imkonini beradi. Raqamli media resurslari — bu videodarslar, 3D modellar, virtual laboratoriyalar, interaktiv testlar va onlayn o'quv platformalaridir. Ular biologiya ta'limini zamon talablariga mos, qiziqarli va samarali shaklda olib borish imkonini yaratadi.

Asosiy qism

1. Biologiya ta'limida raqamli media vositalarining o'rni

Raqamli media vositalari yordamida biologik obyektlar va jarayonlarni dinamik tarzda tasvirlash mumkin. Masalan, hujayra bo'linishi, genetik jarayonlar yoki ekologik tizimlarning o'zaro ta'siri kabi mavzularni animatsiyalar orqali ko'rsatish o'quvchilarda mavzuni chuqurroq tushunishga yordam beradi. Bu esa an'anaviy darslarda yetishmaydigan amaliy ko'rgazmalilikni ta'minlaydi.

2. Media savodxonlikning ahamiyati

Internetdagi biologik ma'lumotlarning ko'pligi sababli o'qituvchi va o'quvchilar media savodli bo'lishi zarur. Ilmiy asoslanmagan ma'lumotlarni farqlash, ishonchli manbalarni

TANQIDIY NAZAR, TAHLILY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

tanlash va tahlil qilish ko'nikmalari biologiya fanini to'g'ri o'rganishning muhim omilidir. Shu jihatdan media savodxonlik — zamonaviy biolog o'quvchi va o'qituvchi uchun zarur kompetensiyadir.

3. Raqamli resurslardan foydalanishning afzalliklari

- Ko'rgazmalilik: Biologik obyektlar real tasvirlarda aks ettiriladi.
- Interaktivlik: O'quvchi dars jarayonida faol ishtirok etadi.
- Qulaylik: Onlayn platformalar istalgan vaqtda mustaqil o'qish imkonini beradi.
- Motivatsiya: Multimedia vositalari o'quvchilarda fanga qiziqishni oshiradi.

Masalan, “PhET Simulation”, “BioDigital Human” va “Visible Body” kabi interaktiv dasturlar o'quvchilarga murakkab biologik tuzilmalarni 3D formatda o'rganish imkonini beradi.

4. O'qituvchilarning media savodini rivojlantirish zarurati

Raqamli media vositalaridan samarali foydalanish uchun biologiya o'qituvchilari o'z malakasini doimiy oshirib borishlari lozim. Onlayn platformalarda dars materiallarini tayyorlash, videodars yozish, virtual laboratoriyalarni qo'llash — bu zamonaviy pedagog uchun zarur ko'nikmalardir.

Xulosa

Raqamli media resurslari biologiya fanini o'qitishda yangi bosqichni boshlab berdi. Ular nafaqat ta'lim jarayonini yengillashtiradi, balki o'quvchilarning ilmiy tafakkurini rivojlantiradi, mustaqil izlanish ruhini kuchaytiradi. Shu sababli biologiya o'qituvchilari media savodxonlikni rivojlantirish, yangi raqamli platformalarni o'zlashtirish va darslarda ulardan faol foydalanish orqali ta'lim samaradorligini oshirishlari zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyev. “O'zbekiston – 2030” strategiyasi. — Toshkent, 2023.
2. Jumayev Sh. va boshq. Zamonaviy biologiya o'qitish metodikasi. — Toshkent: Fan, 2021.
3. Qodirova M. Media savodxonlik asoslari. — Toshkent: Innovatsiya, 2022.
4. UNESCO. Media and Information Literacy Curriculum for Teachers. — Paris, 2021.
5. <https://www.phet.colorado.edu>
6. <https://www.biodigital.com>